

Nr 115.

Av herr **Schlyter**, *angående införande av skyldighet för stämpelförsäljare att anlita postgiroverörelsen m. m.*

I samband med utarbetandet av kungl. kungörelsen den 29 januari 1926 angående skyldighet för utmätningsmän m. fl. att anlita postgiroverörelsen (sv. förf.-saml. nr 40) igångsattes inom finansdepartementet en utredning angående utfärdande av bestämmelser om *skyldighet för stämpelförsäljare att anlita postgiroverörelsen*. Sedan denna utredning resulterat i det förslag till kungörelse, som är fogat vid denna motion (bil. A.), infordrades vederbörande ämbetsverks och myndigheters utlåtanden över förslaget. Detta avstyrktes av flertalet stämpelförsäljare, av styrelserna för föreningarna Sveriges häradshövdingar och Sveriges stadsdomare samt av åtskilliga länsstyrelser, men blev i huvudsakliga delar tillstyrkt av andra länsstyrelser, generalpoststyrelsen, statskontorets majoritet och samtliga rikets hovrätter.

Såsom avslagsskäl har bl. a. åberopats *dels* att stämpelförsäljare enligt förslaget skulle berövas den ränteinkomst å stämpelmedlen som för närvarande möjliggöres genom den längre redovisningstiden, *dels* att det skulle vålla stämpelförsäljarna extra besvär att föra sådana böcker att de ständigt kunde hålla stämpelmedlen skilda från sina enskilda medel, och *dels* att stämpelförsäljares redovisningsplikt vore fastställd i den av riksdagen antagna stämpelförordningen och alltså icke kunde av Kungl. Maj:t skärpas utan riksdagens hörande.

Den *första* invändningen kunde med ännu större styrka göras gällande, när fråga var om skyldighet för utmätningsmän m. fl. att anlita postgiroverörelsen, men lämnades av Kungl. Maj:t utan avseende vid utfärdandet av ovannämnda kungörelse den 29 januari 1926. Det lär icke heller kunna anses vara en legitim inkomst för tjänsteman att uppbära ränta av statsmedel, som han omhänderhar å tjänstens vägnar. För besväret med uppbörden är viss provision stadgad såsom ersättning, och ännu aldrig har jag hört talas om att vid någon lönereglering exempelvis för häradshövdingarna dessas ränteinkomst å omhänderhavda stämpelmedel tagits i beräkning. I själva verket är det icke så små smulor som i ränteväg undandragas statsverket via stämpelförsäljarnas sparkasseböcker.

Den *andra* invändningen — att den föreslagna skyldigheten att anlita postgiro skulle framtvinga en noggrannare bokföring rörande influtna stämpelmedel — synes mig endast vara ett skäl som talar för förslaget. Det måste anses höra till elementär god ordning att t. ex. en domare, som

omhänderhar stämpelmedel, i varje stund genom sin bokföring kan hålla i sär omhänderhavda allmänna medel och sina enskilda. De redovisningssvårigheter som, understundom förekommit och vilka givetvis menligt inverka på vederbörande stämpelförsäljares och i viss mån på hela kårens anseende, utgöra tillräckligt belägg för riktigheten av det sagda. Den i vårt land allmänt gängse likgiltigheten inför sammanblandandet av egna och andras medel torde utgöra en icke oväsentlig förklaringsgrund till den hos oss i beklagligt stor omfattning grasserande förskingringsepidemien. Den omständighet, som invändningsvis åberopats, att staten har fullgod säkerhet för stämpelförsäljarnas redovisning, synes mig icke utgöra någon ursäkt för en underlåtenhet från det allmännas sida att av sina tjänstemän kräva ett permanent isärhållande av enskilda och allmänna medel.

När den nuvarande regeringen icke utfärdat någon författning i ämnet med stöd av det utarbetade, av statskontoret och hovrätterna i huvudsak tillstyrkta förslaget — Skånska hovrätten gjorde sitt tillstyrkande beroende av villkoret att »förslaget icke kan anses stå i strid med förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgifter» — synes mig ingen annan förklaring tänkbar, än att finansministern tagit så mycket intryck av den ovan anförda tredje invändningen, att han stått tveksam, huruvida icke riksdagen borde medverka till den föreslagna skärpningen av redovisningsskyldigheten. Då någon säkerhet emellertid icke föreligger för att Kungl. Maj:t kommer att av riksdagen äska sådan medverkan, nödgas jag, utan avvaktan på blivande regeringsförslag om ändring i stämpelförordningen och utan att här ingå på de erinringar beträffande detaljer i det framlagda förslaget, vilka kunna förtjäna beaktande, redan nu framkomma med erforderligt förslag till garanterande av att frågan må komma under innevarande riksdags prövning.

Härvid framställer sig ännu en fråga till övervägande. Den av stämpelförordningen medgivna krediten å stämpelmedel medför, att statsverket under långa tider får ligga ute med räntefria stämpelmedel utan att detta påkallas av något verkligt behov. Stämpelförsäljare kan vara i behov av kredit för helarksstämplor och för enkla beläggningsstämplor. Men då betalningen för dubbla beläggningsstämplor i regeln torde av den rättsökande erläggas i förskott och stämpelförsäljaren i varje fall icke är skyldig att härå lämna kredit, synes det böra undersökas, huruvida icke stämpelförsäljarens rätt till kredit kunde mycket väsentligt inskränkas. Enligt uppgifter lämnade av postverkets huvudkassa utnyttjas rätten till kredit för närvarande på det sätt bil. B. utvisar.

På grund av vad sålunda anförts får jag härmed hemställa, att riksdagen ville

dels besluta sådan ändring av 39 § i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, att därtill lägges ett nytt stycke av denna lydelse:

»Angående skyldighet för stämpelförsäljare att anlita postgironörelsen förordnar Kungl. Maj:t»;

dels i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes utfärda bestämmelser i ämnet i huvudsaklig överensstämmelse med det ovan omförmälda, inom finansdepartementet utarbetade förslaget till kungörelse;

dels ock hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning huruvida icke den stämpelförsäljare tillkommande rätt till kredit må kunna inskränkas.

Stockholm den 20 januari 1927.

K. Schlyter.

I motionens syfte instämma:

Rickard Sandler.

Torsten Nothin.

Ernst Wigforss.

Kungl.
finansdepartementet.

Bil. A.

Förslag

till

kungörelse angående skyldighet för stämpelförsäljare att anlita postgiroörelsen.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Stämpelförsäljare, som avses i 29 § i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, är pliktig att hava särskilt postgirokonto (*stämpel-postgirokonto*) för insättning av influtna medel för försålda stämplrar, vilka icke av honom inköpts mot kontant betalning, så ock av medel, som av honom uppburits såsom betalning för dubbel beläggningsstämpel utan att vederbörande, stämpel underkastade handling, samtidigt därmed stämpelbelagts.

Insättningen skall ske senast fjärde söckendagen efter den dag, då medlen influtit. Insättningskyldighet äger dock icke rum förrän minst etthundra kronor kunna insättas.

2 §.

Inleverering av stämpelmedel, varom i 39 § i förordningen angående stämpelavgiften finnes stadgat, skall ske över postgiro.

3 §.

Stämpelförsäljare vare befriad från skyldighet att för postgirokonto, som avses i denna kungörelse, inbetala grundbelopp; och skola avgifter för inbetalningar till och utbetalningar från dylikt konto, vilka verkställas av kontoinnehavaren, förskotteras av generalpoststyrelsen och gottgöras styrelsen av statskontoret i samma ordning, som gäller beträffande dylika avgifter för vissa statsmyndigheter.

4 §.

Å medel, innestående i postgirokonto som i denna kungörelse avses, skall ränta icke gottgöras kontoinnehavaren.

5 §.

Belopp, vilket såsom betalning för stämpel tillgodoförts stämpelförsäljare genom insättning å dennes postgirokonto, skall anses såsom till stämpelförsäljaren erlagt först då postgirokontorets meddelande om tillgodoförandet kommit honom tillhanda.

Denna kungörelse träder i kraft den 1926.

Jfr Svensk författningssamling

1924: 378. K. F. den 11 juli 1924 ang. postgiroörelse, med ändring 1926: 108.

» 537. K. K. den 19 dec. 1924 ang. utgörandet av grundbelopp och avgifter i postgiroörelsen för statsmyndigheter m. fl.

1926: 40. K. K. den 29 jan. 1926 ang. skyldighet för utmätningsmän med flera att anlita postgiroörelsen.

Bil. B.

Beloppet av stämpelförsäljares säkerheter under år 1925.

Till och med	1,000	kronor	30	st.
därutöver till och med	5,000	»	143	»
» » » »	10,000	»	89	»
» » » »	15,000	»	33	»
» » » »	20,000	»	20	»
» » » »	25,000	»	8	»
» » » »	30,000	»	15	»
» » » »	40,000	»	11	»
» » » »	50,000	»	4	»
» » » »	60,000	»	6	»
» » » »	100,000	»	3	»
» » » »	125,000	»	2	»
» » » »	200,000	»	1	»
» » » »	250,000	»	1	»
» » » »	300,000	»	1	»
			Summa 367 st.	

Joh. Rudbeck.

Stämpel.

